

Complexnummer: 525397

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Complex

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

525398, 525399

Woonplaats

Schiedam

Gemeente

Schiedam

Provincie

Zuid-Holland

Hoofdadres van hoofdobject

Westvest 90, 3111 BZ Schiedam

Complexomschrijving

Inleiding

Complex bestaande uit een ZAALKERK en een kerkelijk bijgebouw met onder meer een KOSTERSWONING en een CATECHISATIELOKAAL van de Nederlandse Protestantenvbond in Neo-Romaanse trant, gebouwd in 1909 naar een ontwerp van H. Evers en geïnitieerd door François HaverSchmidt, ook bekend als de dichter Piet Paaltjens, vooraanstaand lid van de Schiedamse vrijzinnige geloofsgemeenschap. De tuin bij de kerk is voorzien van een HEK.

Omschrijving

Het complex bestaat uit een vrijstaande zaalkerk, door een lager tussenlid verbonden met een haaks op de kerk staand bijgebouw waarin kosterwoning, bestuurskamer en catechisatielokaal waren ondergebracht. Het complex is voorzien van een tuin en gesitueerd op een rechthoekig perceel dat is gelegen aan het Westvest en de Walvisstraat, tegenover de korenmolen 'De Walvisch'. De hoogte van de kerktoren is gerelateerd aan de stelling van de molen.

Kerk en kerkelijk bijgebouw zijn opgetrokken in grauwe baksteen in stand verband en zijn voorzien van rondboogvensters en zadeldaken belegd met rode dakpannen. De rondboog rollagen zijn voorzien van hardstenen aanzetstenen. Ook de waterdorpels zijn van hardsteen. De entreepartijen van de kerk en het dienstgebouw hebben beiden een uitspringende portiek met rondboogomlijsting, bekroond door een zadeldak, en zijn opgenomen in een hoger opgaande travee met steekkap.

Het tussenlid bestaat uit een overdekte gang met entree en heeft aan de zuidzijde een dubbele deur met rondboogbovenlicht en spaarvelden bovenin de gevel.

De tuin is aan de rooilijnen voorzien van een ijzeren hekwerk met draaideuren en gesmede sierknoppen, eveneens ontworpen door H. Evers.

Waardering

Kerkelijk complex bestaande uit een kerk en een bijgebouw met kosterwoning, en bijbehorend hekwerk, gebouwd in 1909 in neo-Romaanse trant naar ontwerp van H. Evers, van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische, cultuurhistorische, stedenbouwkundige, beeldbepalende en ensemblewaarde. Tevens van belang binnen het oeuvre van de architect H. Evers.

Monumentnummer*: 525398

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 juni 2002
Kadaster deel/nr: 82918/144

Complexnummer

525397

Complexnaam

Complex

*Woonplaats**

Schiedam

*Gemeente**

Schiedam

*Provincie**

Zuid-Holland

*Straat**

Westvest

*Nr**

90

*Toev.**

*Postcode**

3111 BZ

*Woonplaats**

Schiedam

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Schiedam

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

1194

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

ZAALKERK behorende bij het kerkelijk complex van de Nederlandse Protestantenvbond uit 1909 naar ontwerp van H. Evers.

Omschrijving

De zaalkerk is vijf traveeën lang en heeft een driezijdige apsis. De entreepartij bevindt zich in de meest zuidelijk gelegen travee van de westgevel. De kerk die opgetrokken is in grauwe baksteen in staand verband, wordt afgedekt met een zadeldak. Op de hoek van de zuid- en de westgevel bevindt zich de 17 meter hoge, vierkante toren, bekroond door een klokdak. De nok van het kerkdak is bekroond met een keramische crête.

De westgevel is voorzien van vier hoogopgaande rondboogvensters met glas-in-loodramen. De traceringen en vensteromlijstingen zijn uitgevoerd in rode baksteen.

De entreepartij bestaat uit een uitgebouwde portiek met rondboogomlijsting, ondersteund door hardstenen zuiltjes die rusten op gepleisterde blokken en hardstenen plint. De houten dubbele paneeldeur heeft een rondboogbovenlicht en houten kozijnen. Aan weerszijden van de deur zijn plaquettes aangebracht, met in sierletters links de tekst 'Ingewijd 2en kerstdag 1909 Ontwerper prof: Henri Evers' en rechts 'Gesticht door de afd: Schiedam van den Ned: Protestantenvbond'. De ingangstravee is hoger opgetrokken en heeft een steekkap en puntgevel, versierd met een natuurstenen band. In de travee is een rondboog spaarveld opgenomen, bovenin voorzien van een rondlicht en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

onderin, boven de entreepartij, een klein rondboogvenster. Beide vensters zijn voorzien van glas-in-loodramen. In het veld zijn tegeltableaus opgenomen in de vorm van drie friezen met van boven naar onder de teksten: 'STAAT IN DE VRIJHEID'; 'MET WELKE CHRISTUS U'; 'VRIJGEMAAKT HEEFT' en in de hoeken de symbolen van de vier evangelisten.

De toren ligt verdiept in de gevel en heeft in het midden spleetvensters en vlak onder het dak gedeeltelijk gesloten tweelicht rondbooggalmgaten met geel en blauw siertegelwerk in dambordpatroon als bekroning. De toren heeft een windvaan in de vorm van een schip.

De zijgevel heeft twee, boven elkaar gelegen rijen van ieder vier, gedeeltelijk gesloten, rondboogvensters. De bovenste middenvensters liggen in een rondboog spaarveld waarin ook een rondlicht met glas-in-loodraam is opgenomen. De Oostgevel heeft vijf vensters conform de westgevel.

De driezijdige apsis aan de noodbevel is opgenomen in een hogere gevelvoorsprong die is voorzien van lisenen.

Het eveneens door H. Evers ontworpen interieur is voor het grootste deel in oorspronkelijke staat bewaard gebleven. De traveeëndeling wordt geaccentueerd door zware penanten met beneden bakstenen zuiltjes waarvan de natuurstenen basementen en kapitelen gekoppeld zijn. Het benedendeel van de wanden is voorzien van een houten paneelbetimmering. Voor het overige zijn de wanden wit gepleisterd. De vensters hebben bakstenen traceringen en kozijnen. De glas-in-loodramen zijn om en om voorzien van een gestileerd granaatappel-motief en een palmtakmotief. Het tongewelf met gordelbogen is voorzien van een houten betimmering en wordt gedragen door natuurstenen consoles op bakstenen colonetten. De apsis is betimmerd, hier bevindt zich de in een Neo-Pisaans-romaanse trant uitgevoerde houten kansel op kleine marmeren kolommen. In de rondboognis boven de apsis is een rondlicht opgenomen met een afbeelding van Alfa en Omega waaronder een aartsengel. De nis steunt op marmeren gekoppelde zuiltjes. Aan de zuidzijde bevindt zich een galerij voor orgel en koor. De vloer is van grenenhout, dezelfde houtsoort die voor de kerkbanken en betimmeringen is gebruikt. De verlichting bestaat uit smeedijzeren kroonluchters met matglazen kapjes.

Waardering

Zaalkerk, gebouwd in 1909 in Neo-Romaanse trant naar ontwerp van H. Evers, met gaaf interieur eveneens ontworpen door H. Evers, van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische, cultuurhistorische, stedenbouwkundige, beeldbepalende en ensemblewaarde. Tevens van belang binnen het oeuvre van de architect H. Evers.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Monumentnummer*: 525399

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 juni 2002
Kadaster deel/nr: 82918/153

Complexnummer

525397

Complexnaam

Complex

Woonplaats*

Schiedam

Gemeente*

Schiedam

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Westvest

Nr*

92

Toev.*

Postcode*

3111 BZ

Woonplaats*

Schiedam

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Schiedam

Sectie*

C

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1194

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Kerkelijk bijgebouw met KOSTERSWONING en CATECHISATIELOKAAL behorende bij het kerkelijk complex van de Nederlandse protestantenbond naar ontwerp van H. Evers uit 1909.

Omschrijving

Het bijgebouw heeft een rechthoekige plattegrond en omvat twee bouwlagen met kapverdieping onder een half schilddak. Het pand is vijf vensterassen breed. Aan de westzijde hebben de zuid- en noordgevel over de breedte van één travee een steekkap met puntgevel. Deze travee is hoger opgetrokken en de top kraagt uit aan de westzijde. Aan de zuidgevel bevindt zich in deze travee de entreepartij met ver uitkragende, houten zadeldakvormige overkapping, gedragen door houten consoles. Hierboven bevindt zich een rondboog spaarveld van metselmozaïek waarin een venster is opgenomen en een tegeltableau met de tekst 'VROOMHEID VRIJHEID' en het monogram NPB. De vier kruisvensters, met houten stijlen en nog gedeeltelijk (bovenin) met roedenverdeling, van de begane grond zijn voorzien van metselmozaïek in het boogveld. De verdieping is in 1947 voorzien van schuifvensters met in het bovenvlak een houten roedenverdeling, ter vervanging van de oorspronkelijke vensters die tevens in het benedenvlak voorzien waren van een roedenverdeling.

De westgevel heeft zowel op de begane grond als op de verdieping vier gekoppelde rondboog spaarvelden, waarvan de buitenste van de verdieping zijn voorzien van kruisvensters met roedenverdeling. De terugliggende vlakken van de overige spaarvelden zijn voorzien van tegels. De noordgevel is nagenoeg blind, alleen in de steekkap bevindt zich

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een vierkant venster.

Aan de noord- en zuidgevel bevinden zich ter hoogte van de steekkap gemetselde schoorstenen. Aan de noordgevel is tevens een schoorsteen in de oostelijke hoek.

In het interieur zijn geen waardevolle elementen bewaard gebleven.

Waardering

Kerkelijk bijgebouw met kosterwoning, catechisatielokaal en bestuurskamer gebouwd in 1909 in Neo-Romaanse trant naar ontwerp van H. Evers, van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische, cultuurhistorische, stedenbouwkundige, beeldbepalende en ensemblewaarde. Tevens van belang binnen het oeuvre van H. Evers.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Kosterwoning